

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2024. március 4.
(OR. en)

7163/24

ECOFIN 260
UEM 52
SOC 163
EMPL 91

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága (II. rész) / a Tanács
Tárgy:	Szociális beruházások és reformok a reziliens gazdaságokért – Beruházás az emberekbe a termelékenység és a növekedési kilátások javítása érdekében

Mellékelten továbbítjuk a delegációk részére azt a feljegyzést, amelyet az elnökség az ECOFIN Tanács 2024. március 12-i ülésén folytatandó, „Szociális beruházások és reformok a reziliens gazdaságokért” című irányadó vita előkészítéseként készített, amely vitára a foglalkoztatási és szociális miniszterek is meghívást kaptak.

SZOCIÁLIS BERUHÁZÁSOK ÉS REFORMOK A REZILIENS GAZDASÁGOKÉRT

– Beruházás az emberekbe a termelékenység és a növekedési kilátások javítása érdekében –

Társadalmi-gazdasági háttér

Az EU jelentős versenyképességi kihívással néz szembe, nemcsak a globális versenyben való részvételünk módját, hanem belső piacunk megerősítését illetően is. Bár a termelékenység a versenyképesség és a növekedés fő hajtóereje, az átlagos termelékenységnövekedés az elmúlt évtizedben stagnált az EU-ban, miközben tartós kihívások állnak fenn a megélhetési költségek terén¹. A Covid19-válságot követően tapasztalt gazdasági fellendülés után a gazdasági növekedés 2023-ban visszafogott volt, és az EU gazdasága a vártnál gyengébb helyzetben kezdte a 2024-es évet. Az EU munkaerőpiaca azonban továbbra is erős, és a foglalkoztatási ráta 2023-ban minden eddiginél magasabb, 75,4%-os szintet ért el.

Az összességében kedvező eredmények ellenére a munkaerőpiacok történelmi távlatokban is magas munkaerő- és szakemberhiánnyal küzdenek. Ezek a hiányok szűk keresztmetszeteket képeznek a termelékenység és a növekedési potenciál, valamint a gazdaság zöld és digitális transzformációja szempontjából. Reformokra és beruházásokra van szükség annak biztosításához, hogy a munkaerő- és szakemberhiányt, valamint a strukturális munkaerőhiányt megfelelően lehessen kezelni a digitális és karbonsemleges uniós gazdaságra való átállás egésze során².

¹ Lásd a 2024. évi éves fenntartható növekedési jelentést.

² Lásd a 2024. évi együttes foglalkoztatási jelentést.

A versenyképességi kihívás kezelése a belga elnökség egyik kiemelt prioritása, és az valószínűleg a következő stratégiai menetrendnek is az egyik központi eleme marad. A munkaerő- és szakemberhiány negatívan befolyásolja a termelékenységet, és ezáltal rontja a versenyképességet és Európa jövőbeli gazdasági növekedési kilátásait. Az uniós gazdaság zöld és digitális transzformációjából eredően az aktív népesség nagyon fontos továbbképzési és átképzési igényekkel és kihívásokkal szembesül a minőségi munkahelyek és munkakörülmények tekintetében annak érdekében, hogy továbbra is megfeleljen a jövő munkaerőpiacának. A tartósan fennálló egyenlőtlenségek és területi különbségek azonban – többek között az általános érdekű szolgáltatásokhoz, a minőségi oktatáshoz és a készségfejlesztéshez való hozzáférés terén – továbbra is akadályozzák a lakosság bizonyos csoportjait abban, hogy teljes mértékben kiaknázzák a bennük rejlő lehetőségeket. Ugyanakkor Európa gyorsan előregező népessége miatt az elkövetkező években várhatóan jelentősen szűkülni fog a munkavállalók létszáma, ami negatív következményekkel jár a munkaerő- és készségkínálat tekintetében is, miközben az EU elmarad a többi földrajzi területtől azon kapacitását illetően, hogy harmadik országokból magasan képzett munkavállalókat vonzzon. Mindez innovatív megközelítéseket tesz szükségessé azon szakpolitikák tekintetében, amelyek az emberekbe való beruházást Európa egyik kulcsfontosságú javaként ismerik el.

Mindezek alapján a Tanács EPSCO formációja 2023. november 28-án jóváhagyta a Foglalkoztatási Bizottság és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság [véleményét](#)³ a szociális beruházás hozzáadott értékéről, valamint az EPSCO Tanács előkészítő szerveinek szerepéről az európai szemeszter irányításában. A szociális beruházás olyan beruházásokhoz és reformokhoz kapcsolódó közkiadás⁴, amelyek a szociális célkitűzések megvalósítása mellett a humán tőkére és a termelékenységre gyakorolt hatásuk révén – többek között az innovációs kapacitás megerősödése és az új technológiák felhasználása és/vagy a munkaerő-kínálat révén – várhatóan gazdasági növekedés formájában megtérülnek⁵. Így a szociális beruházások közé tartoznak a következők:

- A felnőtt lakosság **egész életén át tartó tanulása, valamint továbbképzése és átképzése**, ami elősegíti a készségkereslet és -kínálat jobb összehangolását, és pozitív hatást gyakorol a munkaerőpiaci integrációra és a növekedési potenciálra.

³ ST 15418/2/23.

⁴ A készségfejlesztési, a foglalkoztatás- és a befogadási politikák területén.

⁵ A szociális kiadások beruházásnak minősítése ezért azok növekedésre gyakorolt hatásán alapul, ami e feljegyzés tárgya. Ennek során a cél azoknak a szociális intézkedéseknek az azonosítása, amelyek közvetlenül hozzájárulnak a gazdasági növekedéshez. Ez nem jelenti azt, hogy más típusú kiadások kevésbé értékesek.

- **Az oktatás**, különösen a **minőségi és megfizethető kisgyermekkorai nevelés és gondozás**, amely segít minden gyermek számára szilárd alapot biztosítani a tanuláshoz az élet későbbi szakaszai során, miközben megkönnyíti szüleik munkaerőpiaci részvételét, fellendítve mindenekelőtt a nők foglalkoztatását.
- **Aktív munkaerőpiaci szakpolitikák**, amelyek megkönnyítik a munkaerőpiacra való belépést, a készségek és a munkahelyek megfeleltetését és a minőségi munkahelyek létrehozását, és támogatják a munkahelyváltást (megkönnyítve a gazdaság strukturális kiigazításait), ezáltal ösztönözve az inkluzív és fenntartható növekedést.
- A munkával kapcsolatos betegségek megelőzésére, valamint a **fogyatékossgal élő személyek és/vagy betegséget követően a munkavállalók munkaerőpiaci integrációjára irányuló szakpolitikák.**
- A **munkaerőpiaci szegmentáció csökkentését** célzó reformok, valamint az **adó- és szociális ellátórendszerekkel** kapcsolatos reformok a munkaerőpiaci részvétel és a minőségi munkahelyek ösztönzése érdekében.

A szociális reformok és beruházások gazdasági megtérülésének mérése

Elismerve az egyes szociális reformokban és beruházásokban a gazdasági növekedés szempontjából rejlő lehetőségeket, jobban meg kell vizsgálni, hogy miként lehet a legjobban értékelni ezeket a megtérüléseket, amelyek függenek a sajátos kialakításuktól és a végrehajtás kontextusától. E megtérülések számszerűsítéséhez szilárd elemzési eszközökre, adminisztratív adatokra és robusztus módszertanokra (például előzetes és utólagos elemzésekre, kontrafaktuális hatásértékelésekre és költség-haszon elemzésekre) van szükség, és a tagállamok jelenleg nem mindig rendelkeznek az azok elvégzéséhez szükséges adminisztratív kapacitással. **A megfelelő nyomkövetési és értékelési rendszerek, valamint a részletes, robusztus és hozzáférhető adatok döntő fontosságúak a szociális reformok és beruházások hatékonyságának és eredményességének figyelemmel kíséréséhez.**

Emellett a legjobb gyakorlatok cseréjének és az egymástól való tanulásnak az előmozdítása érdekében Belgium és Spanyolország – az Európai Unió Tanácsának elnökségét 2023 júliusa és 2024 júniusa között betöltő két ország – elindították a szociális beruházásokkal foglalkozó informális munkacsoportot (IWGSI), hogy javítsák a szociális reformok és beruházások gazdasági növekedésre és társadalmi kohézióra gyakorolt hatásának közös értelmezését⁶. Az IWGSI két fő munkaágat vitatott meg:

- Az első munkaág a szociális reformok és beruházások mikro- és makroszintű megtérülésének empirikus bizonyítékait vizsgálta. E munkaág keretében az IWGSI az aktív munkaerőpiaci szakpolitikákra, a kisgyermekkorai nevelésre és gondozásra, valamint a szolgáltatásnyújtásra összpontosított;
- A második munkaág középpontjában e szakpolitikák hatékonysága és eredményessége állt. A megbeszélések elsősorban a hatásvizsgálati eszközök használatára és rendelkezésre állására, a statisztikai kapacitásra, valamint az adatkormányzásra és az adatok rendelkezésre állására összpontosítottak.

Relevancia az európai szemeszter szempontjából

Az európai szemeszter középpontjában **a fenntartható és inkluzív gazdasági növekedés, a munkahelyteremtés, a pénzügyi stabilitás és a rendezett államháztartás** áll. Az EU kulcsfontosságú célkitűzései közé tartozik az adósságráták és a hiány prudens szintre csökkentése, ugyanakkor kellő figyelmet fordítva a foglalkoztatási és szociális célkitűzésekre, és erősítve a társadalmi és gazdasági rezilienciát, valamint a felfelé irányuló konvergenciát. **A szociális reformok és beruházások megfelelő kialakításának, illetve az ezek által a gazdasági növekedésre, a költségvetési fenntarthatóságra és a társadalmi méltányosságra gyakorolt lehetséges hatások megértésének biztosítása ezért döntő fontosságú a jövőbeli gazdasági, foglalkoztatási és szociálpolitikák integrált módon történő alakítása, valamint a közjavak optimális felhasználása szempontjából, gazdaságaink termelési kapacitásának növelése érdekében.**

⁶ Az Európai Bizottság, az Európai Parlament Foglalkoztatási és Szociális Bizottságának és az európai szociális partnereknek a képviselőivel együtt végső soron valamennyi uniós ország képviselői részt vettek az IWGSI megbeszélésein. A Foglalkoztatási Bizottság és a szociális védelemmel foglalkozó bizottság elnökeit a kezdetektől meghívták a megbeszéléseken való részvételre, míg a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság, valamint a Gazdaságpolitikai Bizottság elnöke 2023 decemberétől kapott meghívást. Az IWGSI legfőbb megállapításainak összefoglalása itt található: <https://employment.belgium.be/en/joint-meeting-ecofin-and-epsco-ministers>.

A miniszterekhez intézett kérdések:

1. Ön szerint milyen pozitív hatást gyakorolnak a szociális reformok és beruházások a gazdasági növekedésre és a költségvetési fenntarthatóságra? Az Ön tagállamában milyen közelmúltbeli foglalkoztatási és szociális reformokról bizonyosodott be, hogy azok hozzájárulnak a növekedési potenciál növeléséhez?
2. Hogyan lehet tovább erősíteni az ECOFIN és az EPSCO Tanács előkészítő szervei közötti együttműködést annak érdekében, hogy az európai szemeszter összefüggésében jobban fel lehessen mérni a szociális beruházásoknak és reformoknak a gazdasági növekedésre, a költségvetési fenntarthatóságra és a társadalmi kohézióra gyakorolt hatását?
